

УДК 155.9:378:796

Сєдова Н. А.,
кандидат психологічних наук,
начальник відділу науково-педагогічної роботи,
доцент кафедри соціально-економічних дисциплін
Кіровоградського інституту розвитку людини

**ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ
ДО ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ
У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ
СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ**

**FORMATION THE INTEREST TO A HEALTHY LIFESTYLE
IN THE PROFESSIONAL ORIENTATION
OF MODERN SPECIALISTS**

У цій статті висвітлено проблему професійної та валеологічної підготовки сучасних фахівців. Принцип стимулювання валеологічної діяльності студентів розуміється автором як створення таких морально-психологічних і мотиваційних умов, що сприяють зростанню інтересу до предмета «Валеологія» і заохочують до практичного використання валеологічних знань.

Автор аналізує процес накопичення та систематизації професійно значущих валеологічних знань, що спрямований на вибір власного творчого підходу до реалізації завдань побудови індивідуальної програми та програми здорового способу життя.

Будь-яка цілеспрямованість має бути реалізована через активність особистості, через її діяльність. Задля цього автор використовує можливість для залучення студентів до активної діяльності починаючи від планування і втілення у практику повсякденного життя власної програми здорового способу життя і закінчуючи різноманітними формами допомоги розвитку особистості. При цьому особлива увага приділяється своєчасній корекції індивідуальної програми здорового способу життя і допомоги кожному студентові при її реалізації.

Валеологічна підготовка фахівців — це комплекс організаційних і педагогічних заходів, що забезпечує формування у студентів знань, умінь і навичок з валеології, засвоєння яких впливає на ефективність професійної діяльності, сприяє компетентності, формує готовність до виконання професійних обов'язків.

На основі теоретичних засад дослідження автором побудовано експериментальну модель професійно-валеологічної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації, до змісту якої увійшли структурні компоненти професійно-валеологічної підготовки студентів-фізреабілітологів, умови організації навчально-виховного процесу, що забезпечують професійно-валеологічну підготовку, і як кінцевий результат — педагогічну експериментальну практику.

Ключові слова: валеологія, валеологічна підготовка, здоров'я людини, професійні здібності, здоровий спосіб життя, фізична реабілітація.

The principle of stimulating of valeological activity by the students has been understood by the author as the creation of moral, psychological and motivational conditions conducive to the growth of interest in the subject "Valeology" and encourage practical use of valeological knowledge.

The author analyzes the process of collecting and systematizing of professionally significant knowledge and selecting creativity to achieve the objectives of building individual healthy lifestyle programs.

Any commitment must be realized through the activity of the individuals. As a conclusion, the author has used the opportunity to engage students in active activities, ranging from planning and implementation in practice of everyday life his own program of healthy lifestyles and ending with various forms of aid personal development. A special attention has been drawn to the timely correction of individual program of healthy lifestyles aimed to help every student while its implementation.

Health Education specialists pass a series of administrative and educational measures to ensure the formation of students' knowledge and skills. The basics, learning affects the efficiency of professional activity contributed to the development of professional skills and competence, commitment to forming a professional capacity have been implemented.

Based on the theoretical foundations of the research study by the author was built an experimental model of professional-valeological training of future specialists in physical rehabilitation, the content of which included: the structural components of professional-valeological training of physical rehabilitation's students of the above terms, the terms of the educational process, that providing professional-valeological training and as a final result – an experimental pedagogical practice.

Keywords: valeology, professional-valeological training, health, professional skills, healthy lifestyles, physical rehabilitation.

В этой статье освещена проблема профессиональной и валеологической подготовки современных специалистов. Принцип стимулирования валеологической деятельности студентов понимается автором как создание таких морально-психологических и мотивационных условий, которые будут способствовать росту интереса к предмету «Валеология» и поощрять использование валеологических знаний на практике.

Автором анализируется процесс накопления и систематизации профессионально значимых валеологических знаний, направленный на выбор собственного творческого подхода к реализации задач построения индивидуальной программы и программы здорового образа жизни. Целеустремленность должна быть реализована через активность личности, через ее деятельность. Для этого автором использовалась любая возможность для привлечения студентов к активной деятельности, начиная от планирования и внедрения в практику повседневной жизни собственной программы здорового образа жизни и заканчивая разнообразными формами помощи всестороннему развитию личности. При этом особое внимание автор обращает на своевременную коррекцию индивидуальной программы здорового образа жизни и предоставление помощи каждому студенту в ее реализации.

Валеологическая подготовка специалистов — это комплекс организационных и педагогических мероприятий, который обеспечи-

ваает формирование у студентов знаний, умений и навыков по валеологии, усвоение которых влияет на эффективность профессиональной деятельности, способствует развитию профессионального мастерства и компетентности, формирует готовность к выполнению профессиональных обязанностей.

На основе теоретических основ исследования автором была построена экспериментальная модель профессионально-валеологической подготовки будущих специалистов по физической реабилитации, в содержание которой вошли структурные компоненты профессионально-валеологической подготовки студентов-физреабилитологов, условия организации учебно-воспитательного процесса, обеспечивающих профессионально валеологическую подготовку и как конечный результат — педагогическая экспериментальная практика.

Ключевые слова: валеология, валеологическая подготовка, здоровье человека, профессиональные способности, здоровый образ жизни, физическая реабилитация.

Постановка проблеми та її зв'язок з практичними завданнями. Освіта — найбільш ціннісна і благородна сфера людської діяльності, тому що саме в такій сфері людина формується як особистість, підвищується її інтелектуальний та світоглядний потенціал. Необхідно зауважити, що освіта будь-якої людини не закінчується з отриманням диплому професійного фахівця. Цей процес супроводжує кожного з нас протягом усього життя і надає можливість реалізувати себе в суспільному житті як особистість. У сучасних умовах реформування українського суспільства вища школа має забезпечити такий процес професійної підготовки, в якому майбутній фахівець, пізнаючи багатогранність своєї діяльності, постійно відчував би себе причетним до загальнолюдських цінностей і потреб, здатним забезпечити творче позитивне перетворення життєвого середовища, гармонізувати міжособистісні стосунки і відносини. Людина, яка інтегрована в освіту та науку як суб'єкт діяльності являє собою високоорга-

нізований механізм і особистість. Організм людини є сукупністю тілесних і матеріальних якостей, розвинутих з якостей тваринних предків, при цьому зберігає деякі генетичні програми від предків, особливо психіку, від якої залежить соціальна активність особистості, її прагнення розвивати інтелектуальні здібності. Саме інтелектуальні здібності членів суспільства визначають темпи зростання виробництва, масове оволодіння складними професіями, а також лежать в основі формування всебічно розвинутої особистості.

Важливим аспектом досліджуваної проблеми є розробка певної системи для досягнення якісно нового рівня професійно-практичної підготовленості спеціалістів. XXI століття ставить нові вимоги до людства, до економіки, освіти. На сучасному етапі знання стають основним капіталом, який регулює динаміку розвитку науки та виробництва. Однак хоч яким би був капітал знань нашої молоді, ніщо не може бути важливішим за стан її здоров'я. Багато фахівців, які вивчали проблеми валеології, стверджують, що здоров'я людини не може зводитись тільки до констатації відсутності хвороб, нездужання, дискомфорту. Здоров'я — це стан, який дозволяє людині вести вільне, без будь-яких обмежень, життя, повноцінно виконувати притаманні людині функції, передусім, трудові, вести здоровий спосіб життя, тобто відчувати душевне, фізичне та соціальне благополуччя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних наукових досліджень з валеологічних проблем, а також дефініцій поняття «валеологія» (В. І. Белов, Е. Н. Вайнер, В. Л. Кулиниченко, М. О. Пересадін та ін.) дозволив нам з'ясувати їх спільну основу й уточнити означений феномен. Під валеологією ми розуміємо нову інтегративну галузь знань, комплексну навчальну дисципліну, що вивчає індивідуальні закономірності, способи і механізми формування, збереження і зміцнення здоров'я людини з використанням оздоровчих методів і технологій, з урахуванням сутності різноманітних життєвих проявів, властивих людині. Валеологія як навчальна дисципліна є сукупністю знань про здоров'я людини

і здоровий спосіб життя. Аналіз наукових джерел засвідчив, що сьогодні є більше ста визначень здоров'я. Узагальнюючи визначення багатьох дослідників (Г. Л. Апанасенко, В. І. Белов, М. В. Зубаль, І. І. Брехман, Е. Н. Вайнер, В. В. Колбанов, А. О. Леоненко, Ф. Ф. Михайлович, С. М. Сингаєвський та ін.), можна дійти висновку, що здоров'я — це динамічний стан життєдіяльності людини, який визначається здатністю організму до саморегуляції, підтримки гомеостазу, самозбереження та самовдосконалення соматичного і психічного стану при оптимальній взаємодії органів і систем, адекватного пристосуванням до змін зовнішнього середовища, використання резервних і компенсаторних механізмів відповідно до фенотипічних потреб і можливостей виконання біологічних (зокрема репродуктивних) і соціальних функцій.

Учені М. М. Амосов, В. В. Колбанов, І. В. Муравов наголошують на формуванні середньоемоційного і водночас усвідомленого людиною ставлення до здоров'я у процесі валеологічної підготовки, що базується на позитивних інтересах і потребах, прагненні до вдосконалення власного здоров'я, розвитку свого творчого потенціалу та духовного світу, усвідомленого сприйняття сучасного соціального середовища і дбайливого ставлення до здоров'я близьких та оточуючих. Результатом такої валеологічної підготовки і є валеологічна культура людини.

Творче мислення з точки зору здоров'я формується як професійна мисленнева здатність людини аналізувати, порівнювати, узагальнювати, оцінювати оздоровчо-виховну практику, створювати оздоровчі теорії і концепції, робити наукові відкриття, творчо й ефективно розвиватися.

Мета статті: конкретизувати специфіку, зміст, показники та охарактеризувати рівні валеологічної підготовки як складової професійної підготовки, визначити і теоретично обґрунтувати педагогічні умови ефективно організації професійної валеологічної підготовки майбутніх фахівців.

Виклад основного матеріалу. Сучасна епоха характеризується значним поширенням захворювань. Сьогодні Україна посідає при-

крі для нас позиції за показниками середньої тривалості життя, яка становить 61,5 року (у чоловіків — 61,7, у жінок — 73,4). Передчасна смертність від серцево-судинних захворювань українців 30–60 років — на першому місці в Європі, при цьому в чоловіків усемеро, а у жінок — учетверо перевищує середні показники західноєвропейських країн [8].

Наука доводить, що здоров'я людини є досить складним феноменом глобального значення, яке розглядається як філософська, соціальна, економічна, біологічна, медична категорії, як індивідуальна та суспільна цінність, явище системного характеру, яке постійно взаємодіє з навколишнім середовищем, що в свою чергу систематично змінюється. Здоров'я людини — це процес збереження та розвитку її психічних та фізіологічних якостей, оптимальної працездатності та соціальної активності при максимальній тривалості життя. Низькі показники середньої тривалості життя вимагають від суспільства подивитись на термін «здоров'я» зовсім з іншої точки зору. Аналіз життя та діяльності громадян України свідчить про катастрофічно низький рівень їх соціально-економічного статусу. Інтенсивне забруднення довкілля середовища, генетичний фактор, рівень медичного обслуговування призвели до руйнівних змін життєдіяльності людей. Багато залежить від викладачів з валеології та основ здоров'я. Саме ці предмети дають змогу підростаючому поколінню дізнатись про певні переваги правильного харчування, ранкової гігієнічної гімнастики, значення фізичного виховання та спорту в нашому житті [9].

Форма і зміст процесу навчання мають бути в міцній єдності. Тому слід створити якісно нові, наукоємні, інтенсивні технології навчання. Це потребує великих затрат часу, координації зусиль різних за фахом спеціалістів.

На практичних заняттях студенти, залучені викладачем до участі в рольових іграх, отримують варіанти розв'язання конкретних завдань, які можуть виникнути в їхній майбутній діяльності за спеціальністю, у спілкуванні з колегами.

Так, наприклад, починаючи з молодших курсів студенти можуть готувати реферати з профільних дисциплін, наукові огляди, доповідати про результати на семінарських заняттях чи засіданнях студентських наукових гуртків, а кращі — на студентських наукових конференціях кафедр чи факультетів. Курсові роботи на третьому та четвертому курсах студенти можуть виконувати за тією ж тематикою з логічним переходом до дипломної роботи. Бажано, щоб студенти поєднували, апробували та реалізовували наскрізні наукові дослідження під час виробничої практики, а потім набутий досвід використовували під час виконання дипломних робіт, що сприятиме подальшій підготовці до самостійної спрямованості та професійності фахівців.

Цікавою формою стимулювання наукової роботи студентів, на наш погляд, є конкурси наукових і науково-пошукових робіт, проведення тижнів кафедри, наукових круглих столів та олімпіад.

Участь студентів у наукових конкурсах, виступи на наукових конференціях є однією з форм інтеграції науки в навчальний процес та підґрунтям для їх становлення як майбутніх науковців.

Залучення студентів до наукового пошуку, координація наукової роботи і студентів, і викладачів у межах ВНЗ, визначення форм і пріоритетів студентської наукової роботи, сприяння проведенню спільних наукових конференцій, організація конкурсів студентських наукових робіт, видання загальноуніверситетського (інститутського) студентського наукового збірника для опублікування кращих наукових робіт студентів дає їм змогу відчути себе важливою ланкою наукової системи ВНЗ, підвищує їх інтелектуальний потенціал, власне відчуття значущості, самооцінку.

На жаль, у нас серед діячів, причетних до проведення наукової та освітньої політики, ще немало таких, які демонструють нерозуміння суті інноваційних процесів. Їхні посилання на зарубіжний досвід — підтвердження вкрай поверхневого засвоєння такого досвіду. Сьогодні, як ніколи, не можна не враховувати і суто економічного аспекту цієї проблеми: витрати на придбання нових технологічних розробок, потрібних для створення і модер-

нізації технологічно складної продукції, швидко зростають. До речі, саме в цьому одна з причин того, що ті ж високорозвинуті Японія та Південна Корея так і не створили власної авіаційної промисловості.

Для України немає простих шляхів освоєння світового ринку високотехнологічної продукції. У будь-якому разі нашому суспільству і державі потрібні політичні воля, послідовна й цілеспрямована політика і чітко визначені механізми її реалізації. На жаль, з усім цим у нас поки що все дуже погано. Та все ж таки вітчизняний досвід свідчить про багатогранність нашої педагогіки, її видатних педагогів, що додає вагому частку оптимізму в погляді на завтрашній день.

Здоров'я людини визначається сукупністю різногалузевих чинників, коло яких не обмежується лише фізичною культурою. Професійна діяльність фахівців має бути спрямована на оздоровлення людини за допомогою цілеспрямованого застосування комплексу різноманітних заходів, з-поміж яких фізична культура виступає як одна з важливих ланок у ланцюгу різноманітних засобів. Новий підхід до розуміння джерел і чинників здоров'я людини знайшов своє відображення в теорії і практиці валеологічної підготовки. Використання валеологічних технологій у системі реабілітаційних заходів дозволяє розширювати резерви фізіологічних функцій, відновлювати здатність організму до саморегуляції і самовідтворення, компенсувати наслідки функціональних розладів, зупинити і навіть повернути назад патологічний процес. Отже, валеологія – це важливий структурний компонент підготовки фахівців, невід'ємна складова їхньої подальшої професійної діяльності. Наявність суперечності між об'єктивними потребами суспільства у фахівця, здатних кваліфіковано здійснювати педагогічну діяльність з одного боку і низьким рівнем базової валеологічної освіти як значущого компонента професійної підготовки – з другого свідчить про необхідність зосередження зусиль на розв'язання цієї проблеми.

Розвиток валеологічного знання на підґрунті філософської гносеології і методології дозволяє сформуванню нове бачення людини, її здоров'я як багатовимірного процесу, тісно пов'язаного зі способом життя. Взаємозв'язок між способом життя і здоров'ям найповніше відображає поняття «здоровий спосіб життя» [5].

Майбутній спеціаліст із фізичної реабілітації — це цілісна, всебічно розвинена особистість, якій притаманні індивідуальні орієнтири у ставленні до здоров'я, професійні здібності щодо організації здорового способу життя.

Серед важливих елементів формування готовності до подальшої професійної діяльності є професійна самосвідомість і професійно-педагогічне середовище. Професійна самосвідомість спрямована на формування стійкої схильності до самоаналізу і самооцінки своїх професійних дій і якостей. Саме тому професійну самосвідомість ми розглядаємо як фактор, що впливає на самовиховання і навчання, реальну професійну діяльність і ступінь її ефективності. Проблема самосвідомості фахівця органічно пов'язана з визначенням його ставлення до діяльності і, зокрема, до валеологічної діяльності.

Валеологічна підготовка як невід'ємна складова професійної підготовки входить до системи загальних організаційних і педагогічних заходів, які сприяють формуванню в майбутніх фахівців необхідних професійних якостей.

Показниками організаційно-діяльнісного компонента є: уміння застосовувати валеологічні знання у практиці фізичної реабілітації; вміння будувати програму здорового способу життя з використанням валеологічних засобів і врахуванням індивідуальних особливостей; володіння педагогічними знаннями, вміннями, навичками. Особистісно-мобілізаційний компонент характеризують такі показники: сформованість мотиваційно-вольової сфери; професійна самосвідомість; сформованість структури життєвих цінностей.

Високий рівень сформованості характерний для тих студентів, які у своїй поведінці і повсякденній діяльності дотримуються правил і норм здорового способу життя, не мають шкідливих

звичок і створюють відповідну соціально-психологічну атмосферу групи. Вирішуючи конкретні завдання, вони намагаються широко застосовувати науково-практичні знання в галузі валеології відповідно до засвоєного категоріального апарата валеологічних дисциплін, відрізняються високим рівнем сформованості теоретичних позапрограмних знань, вільно включаються в дискусії з приводу практичних питань на семінарах і тренінгах. Студенти усвідомлюють необхідність аналізу власної діяльності. Їхня професійна мотивація спонукає їх до перетворюючої, самоорганізаційної і самоуправляючої валеологічної діяльності, їхні морально-етичні якості відповідають професійній спрямованості. Самореалізація в навчанні та інших видах діяльності відбувається з урахуванням конкретних умов та індивідуальних особливостей з пріоритетом об'єктивної орієнтації на досягнення стратегічних цілей.

Достатній рівень валеологічної підготовки характерний для студентів із переважно позитивним ставленням до організаційно-діяльнісних заходів професійно-валеологічної сфери. У них адекватна самооцінка, достатня методична підготовка, вони вміють контролювати і критично аналізувати результати своєї навчально-практичної діяльності, що має здебільшого творчий характер, виявляють уміння щодо синтезу й абстракції мислення при конструюванні або інтерпретації понять валеологічної скарбниці. Студенти орієнтуються у факторах, що зумовлюють стан здоров'я населення, членів колективу, найближчого оточення; у них розвинута відповідальність за індивідуальне здоров'я, вимогливість до себе і самовідданість професійним інтересам. Однак нові, нестандартні ситуації, що виникають у реальній професійній діяльності, викликають труднощі. Діяльність хоча і має системний характер, проте орієнтація на загальні стратегічні завдання ще не дозволяє створити свій індивідуальний стиль.

Принципами організації процесу валеологічної підготовки студентів є такі: принцип стимулювання валеологічної діяльності студентів, принцип співробітництва та принцип гуманізації навчально-виховного процесу.

Принцип стимулювання валеологічної діяльності студентів розуміється нами як створення таких морально-психологічних і мотиваційних умов, що сприяють зростанню інтересу до предмета «Валеологія» і заохочують до практичного використання валеологічних знань.

Отже, відбувався процес накопичення та систематизації професійно значущих валеологічних знань, спрямований на вибір власного творчого підходу до реалізації завдань побудови індивідуальної програми та програми здорового способу життя.

Висновок. Будь-яка цілеспрямованість має бути реалізована через активність особистості, через її діяльність. Задля цього ми використовували будь-яку можливість для залучення студентів до активної діяльності, починаючи від планування і втілення у практику повсякденного життя власної програми здорового способу життя і закінчуючи різноманітними формами допомоги розвитку особистості. При цьому особливу увагу звертали на своєчасну корекцію індивідуальної програми здорового способу життя і допомогу кожному студентові при її реалізації.

Валеологічна підготовка фахівців — це комплекс організаційних і педагогічних заходів, що забезпечує формування у студентів знань, умінь і навичок з валеології, засвоєння яких впливає на ефективність професійної діяльності, сприяє розвитку професійної майстерності і компетентності, формує готовність до виконання професійних обов'язків.

На основі теоретичних засад дослідження нами було побудовано експериментальну модель професійно-валеологічної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації, до змісту якої увійшли: структурні компоненти професійно-валеологічної підготовки студентів-фізреабілітологів із вищезазначеними нами показниками, умови організації навчально-виховного процесу, що забезпечують професійно-валеологічну підготовку, і як кінцевий результат — педагогічна експериментальна практика.

Список літератури:

1. Бабаева Ю. Д., Войскунский А. Е. Психологические последствия информатизации // Психологический журнал. — 1998. — Т. 19. — № 1. — С. 89–100.
2. Войскунский А. Е. Психологические аспекты деятельности человека в Интернет-среде, 2000 // www.psychology.ru/internet/ecology/01.stm
3. Вайнер Э. Н. Валеология: Учебник для вузов. — 3-е изд. М.: Наука, 2005. — 416 с.
4. Грибан В. Г. Валеология: Навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2005. — 256 с.
5. Завацький В. І., Короп Ю. О. Методика фізичного виховання студентів, віднесених за станом здоров'я до спеціальної медичної групи: навч. посібник. — Луцьк, Надстир'я, 2005. — 236 с.
6. Круцевич Т. Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания. — К.: Олимпийская литература, 1999.
7. Платонов В. Н. Сохранение и укрепление здоровья здоровых людей — приоритетное направление современного здравоохранения / Платонов В. Н. // Спортивная медицина. — 2006. — № 2. — С. 14.
8. Язловецький В. С. Основи лікувальної та оздоровчої фізичної культури. — Кіровоград, 2003. — 178 с.
9. Язловецький В. С. Фізичне виховання учнів з відхиленнями в стані здоров'я. — Кіровоград, 2004. — 311 с.

Spysok literatury:

1. Babaeva Ju. D., Vojskuns'kij A. E. Psihologicheskie posledstvija informatizacii // Psihologicheskij zhurnal. — 1998. — Т. 19. — № 1. — С. 89–100.
2. Vojskuns'kij A. E. Psihologicheskie aspekty dejatel'nosti cheloveka v Internet-srede, 2000 // www.psychology.ru/internet/ecology/01.stm
3. Vajner Je. N. Valeologija: Uchebnik dlja vuzov. — 3-e izd. M.: Nauka, 2005. — 416 s.
4. Gryban V. G. Valeologija: Navchal'nyj posibnyk. — K.: Centr navchal'noi' literatury, 2005. — 256 s.
5. Zavač'kyj V. I., Korop Ju. O. Metodyka fizychnogo vyhovannja studentiv, vidnesenyh za stanom zdorov'ja do special'noi' medychnoi' grupy: navch. Posibnyk. — Luc'k, Nadstyr'ja, 2005. — 236 s.
6. Krucevich T. Ju. Metody issledovanija individual'nogo zdorov'ja detej i podrostkov v processe fizicheskogo vospitanija. — K.: Olimpijskaja literatura, 1999.

7. *Platonov V. N. Sohranenie i ukreplenie zdorov'ja zdorovyh ljudej — prioritetnoe napravlenie sovremennogo zdravoohraneniya / Platonov V. N. // Sportivnaja medicina. — 2006. — № 2. — S. 14.*

8. *Jazlovec'kuj V. S. Osnovy likuval'noi' ta ozdorovchoi' fizychnoi' kul'tury. — Kirovograd, 2003. — 178 s.*

9. *Jazlovec'kuj V. S. Fizyчне vyhovannja uchniv z vidhylennjamy v stani zdorov'ja. — Kirovograd, 2004. — 311 s.*

Отримано 13.11.2014 р.

УДК 159.411

Сергєєв С. М.,

к. мед. н., Українська інженерно-педагогічна академія;

Рошупкін А. О.,

к. мед. н., Сумський державний університет

УРАХУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ СТУДЕНТІВ У НАВЧАННІ ТА ВИХОВАННІ

TAKING INTO ACCOUNT THE INDIVIDUAL CHARACTERISTICS OF STUDENTS' LEARNING AND EDUCATION

У цій науковій статті розглянуто та обґрунтовано актуальність і необхідність врахування індивідуальних особливостей особистості в процесі навчання. Проаналізовано досвід педагогів та психологів різних часів з цього питання. Описано особистісні особливості та їх відображення на навчальному потенціалі студентів. На основі анкетування навчальних груп студентів за методикою К. Г. Юнга отримано результати щодо типології особистостей. Результати дослідження можуть застосовуватися в педагогічній діяльності з метою підвищення продуктивності навчального процесу.